

منطقة الفراغ

در قانون گذاری اسلامی

عبدالمجید قاندى لامردى

منطقه الفراغ در قانون گذاری اسلامی

عبدالمجید قاندى لامردى

ناشر: عاصم

صفحه آرایى: واحد هنرى انتشارات عاصم

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۱۶-۰۹-۱

قیمت روى جلد: ۶۰۰/۰۰۰ ریال

سرشناسى بندى لامردى، عبدالمجید، ۱۳۵۴-

عنوان و نام پدیدآور: منطقه الفراغ در قانون گذاری اسلامی / عبدالمجید قاندى لامردى.

مشخصات نشر: تبریز: انتشارات عاصم، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهرى: ۲۵۰ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۱۶-۰۹-۱

وضعیت فهرست نویسى: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۴۳؛ همچنین به صورت زیر آید.

موضوع: قانون گذاری (فقه)

موضوع: (Legislation Islamic law)

موضوع: ولایت فقیه

موضوع: Wilayat al-faqih

موضوع: اسلام و حقوق

موضوع: Islam and law

رده بندى کنگره: BP۱۶۹/۲۵

رده بندى دیویى: ۲۹۷/۳۲۴

شماره کتابشناسى ملی: ۷۲۸۶۲۰۱

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب اعم از چاپ، کپی، تکثیر، ذخیره در

سیستم های بازیابی محفوظ است.

مرکز پخش: نشر عاصم: ۰۹۱۴۵۸۷۳۳۵۲

پست الکترونیک ناشر: nashre.asem@gmail.com فرآیند اینترنتی کتاب: www.asembook.ir

پیشگفتار

منطقه الفراغ است که ولی امر و زعیم امت اجازه دارد در حوزه‌ی احکام غیر الزامی (اباحه مستجابیه کراهت) با وجود شرایط و رعایت مصالح مسلمین احکامی الزامی بیان نماید. یعنی نه ذاتاً دارای حکمی الزامی نبوده، ممنوع یا واجب اعلان نماید و ولی امر با شاخه احکام حکومتی پیامبر اکرم ﷺ از احکام تبلیغی حضرتش می‌تواند در صورت تغییر شرایط، در احکام حکومتی پیامبر ﷺ تغییر ایجاد نماید و نباید احکام حضرت ﷺ در این زمینه یک روش تشریحی ثابت تلقی شود. ممکن است گفته شود با اینکه اسلام بینی کامل، جهانی و همیشگی است و می‌بایست پاسخگوی نیازهای بشر تا روز قیامت باشد و از طرفی نیازهای انسان متغیر است چگونه با دستورات ثابت می‌توان نیازهای متغیر جامعه را پاسخ داد؟ در پاسخ می‌گوییم: احکام اسلام به دو گونه از لحاظ اجسام از آنها احکام ثابت که زمانها و مکانها نمی‌توانند آنها را تغییر دهند و بخشی از آنها احکام متغیری هستند که ولی امر و حاکم جامعه‌ی اسلامی می‌تواند با وجود مصالح عمومی در آنها تغییر ایجاد نماید و حکمی مناسب با آن شرایط را بیان کند و این بخش دوم که قانون‌گذاری آن به ولی امر سپرده شده است منطقه الفراغ نامیده می‌شود به معنای منطقه‌ای که خالی از حکم الزامی می‌باشد و ولی امر می‌تواند، در آن موارد حکم الزامی بیان کند.

فهرست

پیشگفتار.....	۵
مقدمه.....	۱۱

فصل اول: چیستی منطقه الفراغ و اقسام حکم

۱- چیستی منطقه الفراغ.....	۱۷
۲- مفهوم قانون در اصطلاح؛.....	۲۴
۳- فراغ قانونی.....	۲۵
۴- حکم اولی و ثانوی در اصطلاح:.....	۲۶
۵- تفاوت حکم اولی و حکم ثانوی.....	۳۰
۶- احکام حکومتی در اصطلاح:.....	۳۱
۷- تفاوت حل مسأله مستحدثه با منطقه الفراغ.....	۳۴

فصل دوم: دلایل نظریه منطقه الفراغ، نقدها و بررسی آن

۱- چگونگی نوظهور بودن نظریه منطقه الفراغ.....	۳۹
۱- از نظر اسم و عنوان؛.....	۳۹
۲- از نظر اسلوب سازی و علمیت؛.....	۳۹
۳- از نظر روح و اندیشه؛.....	۴۳
۲- پیش فرضهای نظریه منطقه الفراغ.....	۴۴

- ۲- کیفیت عهده داری منطقه الفراغ توسط ولی امر..... ۱۸۸
- ۳- ضوابط پر کردن منطقه الفراغ..... ۲۰۰
- الف؛ رعایت مصالح جامعه‌ی اسلامی..... ۲۰۱
- ب- تشخیص اهمیت موضوع..... ۲۰۷
- ۴- منطقه الفراغ و احکام حکومتی..... ۲۰۹
- نظریه‌ی نسبت عموم و خصوص مطلق؛..... ۲۰۹
- نظریه‌ی نسبت تساوی؛..... ۲۱۱
- جمع بین دو نظریه؛..... ۲۱۲
- ۵- نوع حکم فقیه د، منطقه الفراغ..... ۲۱۴
- نظریه نسبت: حکام حکومتی احکام اولیه هستند..... ۲۱۵
- نظریه دوم: احکام حکومتی، احکامی ثانویه هستند..... ۲۱۷
- ۶- نمونه هائی از احکام حکومتی فقهاء در منطقه الفراغ..... ۲۲۱
- الف؛ اجبار محترک بر فرار؛..... ۲۲۲
- ب؛ حکم حاکم به جزیه؛..... ۲۲۳
- ج؛ حکم حاکم در آزاد کردن زمین؛..... ۲۲۳
- ه؛ حکم حاکم به اعدام؛..... ۲۲۵
- ه؛ حکم حاکم در ارتباط با اسیران جنگی؛..... ۲۲۸
- و؛ حکم حاکم به ثبوت هلال؛..... ۲۲۹
- ز؛ نیاز به حکم حاکم بر امر به معروف و نهی از منکر در برخی احکام؛..... ۲۳۰
- ح؛ حکم حاکم به طلاق؛..... ۲۳۱
- ط؛ حکم حاکم به جهاد؛..... ۲۳۳
- ی؛ حکم حاکم به تحریم لباس های خارجی؛..... ۲۳۴
- ک؛ حکم حاکم به تحریم انتخابات؛..... ۲۳۴
- ل؛ حکم حاکم در تحریم تنباکو؛..... ۲۳۵
- م؛ حکم حاکم پیرامون ملی شدن صنعت نفت؛..... ۲۳۵
- ن؛ حکم حاکم به عفو؛..... ۲۳۶

۲۳۶	س؛ حکم حاکم برای تعیین هیأت تعزیرات؛
۲۳۹	جمع بندی نهایی
۲۴۳	فهرست منابع و مآخذ

www.ketab.ir